

Prædiken Mariæ bebudelses dag

v/ Beth Marie Larsen Hagemann

Vil I rejse jer og høre evangeliet fra Lukas om Marie Bebudelse.

Korsvar:

Da Elisabeth var i sjette måned, blev englen Gabriel sendt fra Gud til en by i Galilæa, der hedder Nazaret, til en jomfru, der var forlovet med en mand, som hed Josef og var af Davids hus. Jomfruens navn var Maria. Og englen kom ind til hende og hilste hende med ordene: »Herren er med dig, du benådede!« Hun blev forfærdet over de ord og spurgte sig selv, hvad denne hilsen skulle betyde. Da sagde englen til hende: »Frygt ikke, Maria! For du har fundet nåde for Gud. Se, du skal blive med barn og føde en søn, og du skal give ham navnet Jesus. Han skal blive stor og kaldes den Højestes søn, og Gud Herren skal give ham hans fader Davids trone; han skal være konge over Jakobs hus til evig tid, og der skal ikke være ende på hans rige.« Maria sagde til englen: »Hvordan skal det gå til? Jeg har jo aldrig været sammen med en mand.« Englen svarede hende: »Helligånden skal komme over dig, og den Højestes kraft skal overskygge dig. Derfor skal det barn, der bliver født, også kaldes helligt, Guds søn. Også din slægtning Elisabeth har undfanget en søn, nu i sin alderdom. Hun, om hvem man siger, at hun er ufrugtbar, er i sjette måned; thi intet er umuligt for Gud.« Da sagde Maria: »Se, jeg er Herrens tjenerinde. Lad det ske mig efter dit ord!« Så forlod englen hende.

Amen

Lukas 1, 26-38

Prædiken:

Mariæ bebudelsesdag, også kendt som Herrens bebudelse, har traditionelt været en vigtig mærkedag i kirkeåret. Den markerer hændelsen som er omtalt her i Lukasevangeliet 1. kapitel, vers 26-56, da ærkeenglen Gabriel kom til jomfru Maria og bebudede Jesu fødsel.

Maria er blevet troens forbillede. Hun viser, hvad tro er. Tro er ikke noget med at være nået frem til noget man kan bevise og vide sikkert. Marias tro gør at hun siger ja til at blive gravid med Guds søn uden at hun eller vi kan forstå hvordan det kan lade sig gøre.

På den måde kan vi forstå at Marias tro er at acceptere, at Gabriel kommer med noget som hun bare må stå til rådighed for. Troen er ikke noget vi kan begribe eller forklare, men må overgive sig til, at det er fra Gud det kommer.

Hvis alt går efter planen, varer en graviditet i ni måneder. Derfor fejrer vi Marias bebudelsesdag ni måneder før jul, i dag.

Vi er i det gryende forår, naturen står på spring, og forventningerne er klar til at fødes. Gud og menneske mødes, og Marias og hele kristendommens historie begynder for alvor.

Her i dag fortælles det, hvordan den unge pige Maria får besøg af Guds engel Gabriel. Gabriel fortæller hende, at hun skal føde Guds søn, en konge, hvis herredømme der aldrig skal være ende på.

Maria undrer sig sikkert, for hun er ganske vist forlovet med Josef, men hun har aldrig været i seng med ham, det måtte man ikke, før man var gift. Gabriel forklarer, at Maria skal blive gravid ved, at Helligånden skal overskygge hende. Da erklærer Maria, at hun er parat som Herrens tjenerinde, og at hun er parat til at gøre det, som Gud ønsker af hende. Hun aner ikke hvad pokker det betyder. Men det viser at hun tror på det, hun får at vide og hendes tro og tillid til Gabriels udsagn om at det kan lade sig gøre, gør at hun lader det ske.

Da jeg var gift første gang og børnene var halvstore, var vi i Venedig. Vi skulle selvfølgelig se en masse kunst, kirker, museer osv. I en af de kirker, den store Frari kirke, hvor vi var inde, - der var helt mørkt lige først, fordi vi kom ude fra sollyset, - åbenbarede der sig pludselig en altertavle med ærkeenglen Gabriel, en smuk smuk Mariafigur og det lille Jesusbarn. Det var fuldkommet overvældende smukt – så fine farver og guld der gjorde at Maria havde en glorie omkring hovedet. Når jeg læser teksten i dag om Maria Bebudelse ser jeg det billede for mig – så smukt og helt fantastisk. Jeg fornemmede det helt fantastiske, Maria var udsat for og som hendes tro bragte.

Og her i teksten da Maria er blevet gravid, besøger hun sin slægtning Elisabeth, som også venter barn. Barnet, hun venter, er Johannes Døber, som altså er Jesus' fætter. Da Maria træder ind ad døren til Elisabeth med sin gravide mave, fortæller Lukasevangeliet, at 'barnet sprang' i Elisabeths mave. Johannes kunne mærke at Jesus kom ind i rummet. Allerede før de to overhovedet bliver født, er der altså en tæt forbindelse mellem Jesus og Johannes Døber.

Maria bryder ud i en lovprisning af Gud, som man plejer at kalde Marias lovsang her senere i Lukasevangeliet (1,46-55). Her priser hun blandt andet Gud for at være de svages, de fattiges og de undertryktes Gud. Det er en vigtig pointe, at Jesus bliver født af en ung ugift kvinde, i en lade, lagt i en krybbe som dyrene normalt spiste af – ingen pomp og pragt.

Det højeste, mennesker kan forestille sig, nemlig Gud selv, kommer til verden i armene på en fattig, umyndig ung kvinde. Hun er endda helt afhængig af, at hendes forlovede ikke støder hende fra sig, fordi hun er blevet gravid.

Men kristendommens Gud er - som Maria synger om ham - en Gud, der er på menneskets side, på de svages side, og han bliver født lige midt i dén virkelighed.

Beretningen om Marias bebudelse er fantastisk, for den fortæller, at Jesus både er Gud og menneske. Det er vigtigt at huske at han er udfanget på guddommelig vis ved Helligåndens indgriben i en kvinde, og at han er Guds søn og et menneske af kød og blod.

Hvis Jesus derimod kun var et menneske, ville han ikke kunne bryde dødens magt. Og hvis han kun var Gud, ville han ikke for alvor kunne gå i forvejen for os mennesker, forstå vores liv og verden, leve vores liv og dø vores død. Derfor er det vigtigt, at Jesus både er Gud og menneske.

Selvom Jesus fik en hård start på livet, voksede han op og var åbenbart så normalt og almindeligt et barn, at det først var, da han var blevet voksen, at man begyndte at fortælle og skrive om de ting, han gjorde og sagde.

Det er meget forståeligt, at et stærkt bånd opbygges mellem mor og barn, når hun igennem 9 måneder har båret barnet under sit hjerte. Det sværeste ved et barn er nok ikke dets barndom, men ungdom og voksenalder, hvor børnene går deres egne veje – måske væk fra deres forældre. Det er ikke alle forældre, der er stolte af de valg, deres børn træffer i løbet af livet, og det er heller ikke alle børn der er stolte af deres forældre.

De værste konflikter her i livet opstår mellem de mennesker, der har haft hinanden mest kær. En skilsmisse kan helt ødelægge mennesker, og et opgør mellem børn og forældre kan skade mennesker for altid. Der er altså stærke kræfter på spil i familierelationer og andre forhold, hvor man er udleveret til hinandens kærlighed, nåde og barmhjertighed.

Der er en tendens til at gøre Jesu barndom idyllisk, og man tegner nærmest et glansbillede af hans opvækst hos sine forældre, med den hjemmegående Maria og tømreren Josef.

Dengang var der dog ingen velfærd, og man overlevede sygdomme ved held, og klarede sig økonomisk ved at arbejde hårdt og længe. Fagforeninger var der ingen af, og hvis huset skulle restaureres, måtte Josef klare det selv. Der var intet rindende vand i husene, ingen automatisk varme, ja, der var i det hele taget ingen sikkerhed for at få et langt og lykkeligt liv. Og til trods for alt det, vi kan synes, der manglede dengang, brokkede de sig åbenbart ikke ret meget.

Det var jo heller ikke sådan, at Maria sukkede dybt med himmelvendte øjne, og bad englen om at finde en anden til opgaven. Nej, hun tog opgaven på sig. En opgave med en stor gave, der gav hende medgang og meget modgang i livet.

Hvis vi kunne spørge hende i dag, mon hun så alligevel ikke som en stolt mor ville sige, at det havde være det hele værd – alle tårer, alle fødselssmerter, søvnløse nætter og så videre? Men vi kan også tænke, om Maria mon ville have været glad for englens besøg, hvis hun vidste, hvad hun måtte lægge øre og øjne til? Hvis hun vidste, hvad Jesus skulle gå igennem af hån, spot, svigt og korsfæstelse? Det virker næsten uforsigtigt af hende at gå med til, at hun skal blive gravid, uden at hun ved, hvad der skal ske med barnet.

Men Maria traf et valg om at blive Guds mor. Valget traf hun ud fra troen på, at Gud ikke ønskede hende noget ondt, selvom livet og kærligheden kan gøre ondt indtil døden. Ja, døden er sandelig stedet, hvor vi alle lander. I løbet af påsken skal vi høre, hvordan livet dog bryder dødens mørke. Og dette kan ske, fordi Maria dengang sagde ja til at føde Jesus, Guds barn ind i vores, dødens verden.

Amen.